

divadelni-noviny.cz

Střípky z PDFNJ (No. 2) – Divadelní noviny

6-7 minut

Kulturní čtrnáctideník pro divadelníky a jejich diváky

- [Aktuálně](#)
- [Zprávy](#)
- [Kritika](#)
- [Seriály a blogy](#)
- [Ostatní](#)

Týden před startem letošního 22. ročníku [Pražského divadelního festivalu německého jazyka](#) se konal tradiční výletní „prolog“. Dramaturgie tentokrát vybrala autorskou inscenaci [Záchytná nádrž](#) v Kammerspiele München, kterou se na program festivalu po delší době vrátil švýcarský operní a činoherní režisér Christopher Marthaler.

Scéně ve stylu prostého dřevěného interiéru statku dominují vlevo kachlová kamna a vpravo kuchyňský stůl. FOTO THOMAS AURIN

Hra se zpěvy (jak je už u Marthalerova tradicí) na pomezí činohry a pohybového divadla [Tiefer Schweb](#) (prezentovaná pod českým titulem [Záchytná nádrž](#)) je komediálně-surrealistickou variací na stále palčivější téma migrantů, identity a evropského byrokratického absurdistánu vůbec. Marthaler ji podbarvil tradičním folklórem německojazyčné oblasti kolem Bodamského jezera. Termínem Tiefer Schweb se označuje nejhlubší místo „Švábského moře“, kde se prolínají tekuté hranice Německa, Rakouska a Švýcarska. Oblast, za niž de facto nesou odpovědnost všechny tři alpské státy společně a zároveň žádný z nich, použil Marthaler jako platformu pro výchozí situaci, kdy na jezeře čekají lodě s migranty na rozhodnutí obecního úřadu ukrytého v odizolované komoře 243 m pod hladinou. V mnoha ohledech nese tenhle spolek rysy jakéhokoliv správního či řídicího orgánu s jeho alibistickou hrou na rozhodování.

Podřízení nastoupí k raportu s pisoáry na hlavách.. FOTO archiv PDFNJ

Podalpské selské prostředí osídlené úředníky evropského stříhu je kafkovská absurdita už sama o sobě. Scéně ve stylu prostého dřevěného interiéru statku dominují vlevo kachlová kamna a vpravo kuchyňský stůl. U něj zasedá pětice úředníků a dvě

úřednice (zřejmě dle genderové kvóty) a interpretují všechny myslitelné nešvary byrokratů, přičemž se co chvíli potácejí místností v jakémisi halucinačním balábile, které vždy vyřeší až vyrovnání tlaku obrovským ventilem. Marthaler si pohrává s nutkavou potřebou postav reagovat na vnější vlivy i tlakem na řešení akutních problémů obecně a na tento leitmotiv navěšuje stále bizarnější situace. Místy se uchyluje až k zarážející „doslovnosti“, nicméně i ta k sedláckému světu kožených kalhot, sýrů a bílých klobás svým způsobem patří. Podřízení nastoupí k raportu s pisoáry na hlavách, z kamen se v téměř operním entré vynoří žabí muž právě ve chvíli, kdy zpívající byrokrati potřebují další hlas. Stěny sednice se rozestoupí a objeví se technické zázemí, kde pod barely s vodou čekají na její recyklaci pisoáry. Divák už jen čeká, co dalšího přijde po refrénu předsedajícího nestora (Walter Hess) *Vážené dámy, vážení pánové*, kterým se opakovaně pokouší nastolit pořádek a zabránit rozkladu falešné idyly.

Režisérův smysl pro rytmus a pointu se odráží v interakcích sehraného ansámblu. FOTO THOMAS AURIN

Režisérův smysl pro rytmus a pointu se odráží v interakcích sehraného ansámblu. V jednu chvíli připomíná spolek partu vodníků a v harmonické shodě synchronizovaně vypouští kloktavé zvuky jako bubliny, pak se zase herci z kuckavého

zalykání rozezpívávají, až se společně á capella zhostí v perfektním vícehlasu Bacha. Marthaler staví do ironického kontrastu globalizaci s novodobým nacionalismem a dojemné návraty ke společným rituálům vesnice – včetně precizně provedených zpěvů – naruší třeba výstupem domestikovaného muslima (Hassan Akkouch) dokonale ovládajícího místní tradiční lidový tanec, a to i v leže na zádech. Mimochodem, Akkouch uprchl z Libanonu do Německa v roce 1990 a nejen, že se v Německu etabloval, ale prosadil se jako tanečník a herec. Za svůj výstup sklidil nadšený potlesk německých diváků.

Hledačské martyrium party úředníků korunují tvůrci scénou, kdy celá grupa nastoupí v různorodých krojích. FOTO THOMAS AURIN

Trumf střídá trumf, výstup přebíjí výstup, takže na jeviště najedou tři elektrická harmonia a interpreti slavné písně z šedesátých let minulého století od britské skupiny Procol Harum *A Whiter Shade of Pale* se sveřepými výrazy soutěží v pomyslných barvách své země, kdo koho kterou tóninou „přehraje“. Triumfuje pochopitelně ten čtvrtý, když do hádky hudebních nástrojů zasáhne hluboce posazeným hlasem. Hledačské martyrium party úředníků korunují tvůrci scénou, kdy celá grupa nastoupí v různorodých krojích. Během cimrmanovského výstupu o čínské princezně, která způsobí míšení kmenů, se ale obloukem vrací

do stavu chaosu.

Panické hamtání a zaplétání se do ostnatého drátu ze strachu před bakteriální nákazou působí křečovitě. FOTO THOMAS AURIN

Amplituda vzepětí a pádů ke konci inscenace poněkud ztrácí dech. Motorová pila se krátce objeví na scéně snad jen proto, aby se objevila. Panické hamtání a zaplétání se do ostnatého drátu ze strachu před bakteriální nákazou působí křečovitě. Závěr, kdy si komunita, obklopená destrukcí, po kremaci krojů vyzvedne z útrob kachlových kamen kytice na hroby, by klidně mohl nastat dřív.

[Kammerspiele München](#), **Německo** – **Christoph Marthaler**: [Tiefer Schweb](#). Režie Christoph Marthaler, koncepce Christoph Marthaler, Malte Ubenauf, Ueli Jäggi, dramaturgie Malte Ubenauf, scéna Duri Bischoff, kostýmy Sara Kittelmann. Premiéra 24. června 2017. Psáno z reprízy v rámci 22. PDFNJ 12. listopadu 2017.

///

Předchozí díl festivalového zpravodajství:

[Střípky z PDFNJ \(No. 1\)](#)

...

Více o [PDFNJ](#) na i-DN:

[PDFNJ začne zítra a propukne za týden](#)

[Čelákovické glosy \(No. 21\)](#)

- [Na hlavní stranu](#)
- [Na začátek stránky](#)

Přidat komentář

(Nezapomeňte vyplnit položky označené hvězdičkou.)